

CERKVENI GLASBENIK.

Organ Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z muzikalno prilogo vred 2 gold., za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 1 gold. 50 kr.

Vredništvo in opravišstvo sta na mestnem trgu št. 10.

Palestrina.

(Konec.)

Tužnim glasom je oznanjal mrtvaški zvon večnega mesta britko zgubo, in ves dan se je govorilo le o smrti Palestrine. Še večer tistega dné je bilo njegovo truplo večnemu počitku izročeno. Ne samo vsa papeževa kapela z kapelnikom na čelu, vsi muziki in umetniki rimski, ampak tudi velika množica ljudstva ga je spremila v brezkončnem sprevedu do groba. Žalostno so doneli mrtvaški psalmi, dokler sv. Petra cerkve sveta tla pred altarjem ss. apostolov Simona in Jude niso vsprejela dragih ostankov priljubljenega mojstra. Papeževi pevcí so peli čveteroglasno „Libera me Domine“. Priprosta svinčena plošča na rakvi naznanja potomcem, da tu počiva Giovanni Pierluigi iz Palestrine; napis je kratek à pomenljiv, namreč: „Joannes Petroalloysius Praenestinus, Musicae Princeps“. Slovesne bilje in maša opravljale so se stoprav dvanajst dni pozneje, dné 14. februvarja, v kapeli Santa Maria del Soccorso.

Kmalu po smrti velikega skladatelja popraševal je papež Klemen VIII. pri svojih pevcih o glasbeni zapuščini Palestrine, in povedali so mu, da jo je ranjcega sin, Hygin, podedoval. Papež obljubi za to skrbeti, da pride popolno tiskana izdaja vsih del Palestrine na svitlo. Hygin je poskrbel najpred tisk sedmega zvezka maš, med katere je privzel tudi nam znano, od Siksta V. tako ostro obsojeno „Tu es pastor ovium“. Naj navedemo tu posvetilno, papežu namenjeno pismo, ki ga je Hygin temu zvezku na čelo postavil in katero spričuje, da sin svojemu očetu nij bil enak. Glasi se tako-le: „Sveti oče! Janez Petroalozij iz Palestrine, moj oče, ki je skoro 70 let se svojimi skladbami Boga preslavljal (zlasti kar se tiče papeževe kapele), je bil te dni od Boga, kakor se nadejam, k sladkim harmonijam v nebeško kraljestvo poklican. Na smrti postelji mi je izročil vse, kar je bil spisal v božjo čast, da spravim na dan v občno korist. Da to očetovo voljo dopolnem, zvršil sem 7. zvezek maš, katere je že sam pripravil za tisk, in ga ponudim Vaši svetosti. Rad bi še izdal vse drugo, česar se nahaja v obilici, da nisem tolik siromak. Usojam si toraj, sveti oče, obrniti se do Vaše velikodušnosti, katera je sploh znana; in zato tudi nij nikakoršnega vzroka, da ne bi se smel zanašati na bogato darilo, naj se že oziram na gotovo ne pičle zasluge očetove ali na občno korist, katera Vam je tolikanj mar. Vaše svetosti preponižni sluga Hygin.*)

*) Baint, str. 285.

Toda papež je moral kmalu prepričati se, kako malo da sin spoštuje geslo svojega očeta, ki mu ga je tudi umirajoč priporočal: „Vse v čast in slavo najvišjega Boga in njegove svete službe“; in zato se ni brinil za vso reč nič več. Hygin je toraj jel z očetovo zapuščino barantati ter prodal vse rokopise trem Benečanom, namreč knjigarjema Tiberiju di Argentis in Andreju de Agnetis, katera sta dala maše v šestih zvezkih tiskati; tretji neznani Benečan pa je bil kupil za 2106 skudov one rokopise, ki so hranili v sebi gregorijanski koral. Pozneje je prišlo na svetlo l. 1614. pri Fabiji Constantino v Rimu še 6 zvezkov motetov od Palestrine, med katerimi se nahaja prekrasni „Fratres ego enim accepi“, čigar predmet je postavljenje sv. rešnjega Telesa. Razen tega leži še mnogo del v rokopisu po arhivih papeževe kapele, vatikana, laterana, oratorija sv. Filipa Neri, cerkve St. Maria Maggiore in v knjižnici rimskega kolegija.

Leta 1821. je bil Bains na Francoskem razglasil načrt, po katerem naj bi se z novega natisnile vse skladbe Palestrine; ker je pa našel premalo podpore — do l. 1838. le bornih 17 naročnikov — se ni lotil dela. Pogajal se je potem do l. 1841. z tiskarjema Breitkopf & Härtel v Lipskem; toda brez uspeha. Bains je umrl l. 1843. in stoprav 20 let pozneje se je firma Breitkopf & Härtel poprijela stare Bains-jeve misli in natisnila 6 zvezkov (in folio), ki obsegajo 290 motetov. A kaj je 6 zvezkov proti namenjenim 36, ki jih je imela obseči cela zbirka?! — Gradiva je zmanjkavalo, vrednik Teodor de Witt pa je umrl; vse delo bi bilo zaostalo, da se ni postavil na noge slavnoznani kapelnik vis. čast. g. Fr. X. Haberl ter po razglasih vabil muzikalni svet k naročbi in prevzel težavno vredništvo velikanskega dela, ki bode obsegalo 8 zvezkov motetov, 14 zvezkov maš*), 1 zvezek hymnov, 2 zvezka lamentacij, 1 zvezek Magnifikat-ov, 1 zvezek litanij in 3 zvezke madrigalov. Dve tretjini vsega dela ste že gotovi, dovršeno pa bode vsaj do l. 1894., ko se bode obhajala 300letnica Palestrine smrti. Veljalo bode za naročnike po 300 mark, za nenaročnike 450 mark. G. Haberl je po milosti ranjcega sv. očeta Pija IX. in sedanjega Leona XIII. dobil privoljenje, da sme prepisovati po vatikanskih arhivih za to novo in popolno izdajo Palestrine skladbe, katerih mnogo sedanji svet še po imenu ne pozna. Baval se je v Rimu že prej dve leti s prepisovanjem; od lanskega poletja ga nadaljuje in nadeja se, da ga bode letos dovršil.

Pred saboj imamo zdaj življenje moža, čigar zdatni vpliv na poznejši svet se nikakor ne dá preračunati. Glasba, kakoršno je vstvaril Palestrina, glasba nepopisljive nebeške lepote, ne bode nikdar zastarela; živela in ostala bode skladateljem neusahljiv vir glasbene tvarine, za poveličanje službe božje bister studenec svete vzvišenosti in pobožnosti.

Največji glasbeni veščaki od Palestrine začenši do današnjega dne so vedeli to glasbo dobro ceniti in čislati. Bains, Kandler, pl. Winterfeld, Kiesewetter, Thibaut, Ambros, R. Wagner so se z našim mojstrom veliko pečali in končno vsi svoje prepričanje izrekli „da glasba Palestrine diha češčenje božje“, da ona je *κατ' ἐξοχήν* „glasba za cerkev“.

*) Vsih skupaj 93 (!), in sicer 39 maš za 4 glase, 28 maš za 5 glasov, 21 za 6 glasov in 5 za 8 glasov.

Najlepši spominek je Palestrini postavil njegov goreč častilec Bainski z velikanskim spisom po zgodovinskih virih. On razločuje v Palestrininih skladbah 10 slogov, ki se pa dajo skraćiti v dva: slog za skladbe zunaj cerkve (ki ga znači živahnejši *rhythmus*) in cerkveni slog. Cerkevni slog se deli zopet v 3 sloge: 1) priprosti, domači slog, kjer stoji nota proti noti, zlog proti zlogu, brez kanoničnih posnem; 2) umetni nizozemski slog; 3) iz obeh izvirajoči, takozvani Palestrina-slog. Izgled prvega sloga so nam „improperije“, kakor tudi „Stabat mater“. V drugem zopet nahajamo vse kontrapunktične umetelnosti Nizozemcev; kajti Palestrina je hotel pokazati, da je tudi tej stroki kos. Lesim spadajo maše: „*Ecce sacerdos magnus*“, „*Missa ad fugam*“, „*L' homme armé*“, 6glasni ofertorij „*Tribularer, si nescirem misericordias tuas*“. Tretji slog, pravi Palestrina-slog, obsega največji del cerkvenih skladb; pa tudi ta slog kaže mnogo razlike. Tako je n. pr. „*Missa papae Marcelli*“ popolnem različna od maše „*Assumpta est Maria*“. Le-ta slog se nahaja sicer že semtertje pred Palestrino n. pr. pri Brümel-u, Arcadelt-u in drugih. S Palestrino pa je stoprav popolnem prodril in to vsled določil Tridentinskega zbora, ki so tolikanj vspešno vplivala na poznejši razvoj cerkvene glasbe.

Tu se je zopet pokazala stara resnica, da se mojster stoprav v omejitvi pokaže. Prej so bile oblike umetnega skladanja čestokrat same sebi svrha. Palestrina pa ima zaslugo, da je kontrapunktični slog cerkveni svrhi podredil, in prav to ga dela velikana in zaslužnega za reformo cerkv. glasbe. Bil je popolnem prepričan, da petje v cerkvi nij zavoljo samega sebe, ampak zavoljo sv. daritve, ter da njo spremljajoči dramatični tekst z glasbo to izražati mora, kar sv. cerkev ž njim izraziti in učiti hoče. Zato treba, da ljudstvo besede dobro razumeva in da se njih pomen čutilu in razumu vernikov razjasni. Ta načela zastopa tudi Cec. društvo, čigar namen in želja je, da bi se tudi pri nas začeli bolj zanimati za Palestrinino glasbo. S pevanjem njegovega „*Miserere*“ pri jutranjicah velikega tedna je še malo storjeno, da si tudi moramo pripoznati, da celo ta trohica poslušalce nenavadno gine. In prav to nas navdaja s prepričanjem, da večkratno in dobro predavanje Palestrininih skladb bi vkus ljudstva gledé cerkvenega petja če dalje bolj čistilo in blažilo. Še le potem, če se bode učili stare mojstre in zlasti njih prvaka, Palestrino, razumevati, se bode tudi ljubezen do njihove visoke umetnosti zopet zbudila in ne bode treba dolgo časa čakati, da se cerkvena glasba, ki se je zadnji čas, hvala Bogu, na boljše obrnila, zopet povspnè do popolne oblasti v svojem kraljestvu in si pridobi za našo dobo isti pomen, ki ga je imela v 16. stoletji za časa neumrljivega Palestrine.

Navod za podučevanje v petji po Paris-Galin-Chevé-ovi metodi (sè številikami).

(Dalje.)

2. Metoda pevskega poduka po številikah

na podlagi Fr. Th. Stahl-ove „*Singschule*“ I. del, I. zvezek, ali njegovih „*Singübungen für kleine Kinder*“ in moje zbirke „*Pevček*“.

Namen tega članka je podati le kratek poduk, kako pri prvencih začeti in z vspehom nadaljevati pevske vaje z obsegom od 1. — 5. stopinje v durškali

ali do št. 8. incl. Stahl-ove „Singschule“ ter taktovske vaje s celo- in polodbnimi toni, po katerih dobro dovršenih vajah se morejo učenci že s pridom posluževati moje pesmične zbirke „pevček-a“. Daljni navod vtegne nasledovati v 2. delu, ako se ta 1. del in 1. tečaj pevčeka blagovoljno sprejme.

Splošne opombe in zadeve.

Pevske vaje so razdeljene v vrstne gruče. Nad vsako gručo je pušica. Vsaka gruča naj se vadi sama za-se, od zgor navzdol, vrsta za vrsto. Za to dobro navajeno preide se k daljni gruči. — Note (številike), za katerimi sledi prazen prostor ali vejica, naj učenci dalje zdržujejo, in naj ondi malo postanejo, da med tem intonacijo prihodnje note poiščejo. Kadar se vsa vaja dobro spoje, naj se pojejo vse gruče, ki so pod gornjo daljšo pušico, počez vrsta za vrsto, da se vaje še boljše vtisnejo. Nikdar se ne sme do daljne vaje, dokler učenci poprejne popolnoma ne znajo; potem ne bo nobena vaja pretežka, ker vsaka daljna se na prejšnjo opira; ako se daljna upre, mora se poprejna še bolje vtisniti.

Visokost tonov naj se ravna po najložjem obsegu učencevih glasov, da se brez siljave poje vsa vrsta; le polagoma in previdno se sme njih glasovni obseg razširjati, da se pri tem njih nežni organ ne pokvari. — Strogo naj se pazi na dobro, čisto izgovarjanje! — Ne pripušča naj se kričati, vendar pa naj se krepko intonira, da se doseže čist, poln, trden, enak t. j. dober ton! — Zato naj se od kraja, posebno prvega pol leta, le pisano poje, (primeri oddelek C.)! — Da se učenci ne utrudijo, naj pojejo v dveh oddelkih se menjajoč vrsto za vrsto, včasih tudi po klopéh ali posamezno (kar se mora posebno pri prvih vajah zgoditi, dokler vsak posamezni vaje dobro ne zna); pozneje se melodične vaje tudi menjajo s taktovskimi.

Petje se podučuje od kraja po znamenjih na tablo zapisanih. Za melodične vaje zadostuje tonovska vrsta po navpični leži (modulator), po kateri učitelj s palico kaže posamezne note za peti, ako mu gre to ročno; sicer se mora vsaka vaja spisati, zlasti kaka težja tudi zato, da se učenci, gledaje na prihodnji ton, laglje pripravijo za njegovo intonacijo. Taktovske vaje pa se morajo popolnoma spisati, kar je seveda zamudno. Dobro bi toraj bilo, da bi se taktovske in težje melodične vaje napravile na stenske table z velikimi številikami, kar se nekje, kakor se ravno poroča, tudi že izdeluje. Da pa more učitelj vedno na učence paziti in jih posamezno poslušati ter bolje spoznati, bi bilo zlasti v višjih kurzih želeti, da vsak učenec poje iz svoje pesmarice, ki mu bode tudi doma pevski nauk pospeševala. (Konec prih.)

D o p i s i.

— **Iz Ljubljane.** — Petje velikega tedna a) v stolnici:

Cvetno nedeljo: Introitus, Missa, Communio, koral, Grad. in Offert., zl. dr. Fr. Witt; „O salutaris hostia“ (po povzdigovanji, ker se je „Benedictus“ odpel koj po „Sanctus“, kar se dovoljuje pri nepontifikalnih velikih mašah), zl. A. Kunc („Cerkveni Glasbenik“. I. po pomoti uveja dr. Witt-a kot skladatelja); Responzorija 4glasno. — Ponedeljek vel. tedna (Praznik sv. Jožefa je prestavljen na dan 6. aprila). Missa III., zl. J. Škroup; Grad. in Tractus (s polnim tekstom), zl. A. Foerster; Offert., koral, potem „Exaudi me“ od Spohra; Introitus in Communio, koral. — Vel. četrtek. Missa

IV., zl. J. Škroup; Grad., zl. dr. Fr. Witt; Offert., zl. A. Foerster; Introitus, Credo in Communio, koral. — Vel. petek. Zjutraj: „Popule meus“, zl. Vittoria (r. 1560); „Cruz fidelis“, zl. Janex IV., kralj portug. (r. 1604). Zvečer: 1. Lamentacije, sestavil A. Foerster; 2. „Ave verum corpus“, zl. Mozart († 1791); 3. Ecce quomodo moritur, zl. J. Gallus (slavni skladatelj, rojen Kranjec, † 1591 v Pragi); 4. „Tristis est anima“, možki tercet, zl. G. B. Martini (r. 1706); 5. Očitjanje, zl. A. Foerster; 6. „Sicut ovis“, ženski tercet, zl. A. Foerster; 7. Miserere za dva zbora, zl. G. Allegri († 1652). — Vel. soboto. Zjutraj: Missa, dr. Benz (F-dur); Grad., zl. dr. Fr. Witt; Vesperae choraliter c. org. — Pri vstajenji: „Alleluja“; „Aurora coelum purpurat“, zl. dr. Fr. Witt, „Te deum“, zl. A. Foerster (G-dur z orkestrom), „Regina coeli“, zl. A. Leitner (z orkestrom); „Tantum ergo“, zl. Vittoria. — Veliko nedeljo. Missa*) s. Josephi, zl. K. Greith, op. 16., z orkestrom; Grad., zl. J. G. Zangl; Offert., zl. Ant. Foerster. — Veliki ponedeljek. Missa*) IV., zl. M. Brosig (z orkestrom); Grad., zl. F. Z. Skuhersky; Offert., zl. J. G. E. Stehlé (povsodi z predpisanim liturgičnim tekstom).

b) V frančiškanski cerkvi.

Veliki četrtek ob osmi uri zvečer: 1. Passio Domini N. J. Ch. secundum Joannem, zl. Felice Anerio. 2. Tam na vrtu oljske gore, star napev, skladatelj neznan. 3. Lamentacije. zl. Ant. Foerster. 4. Improperium, zl. Skuhersky. 5. Pange lingua, zl. Skuhersky. 6. Terpljenje Jezusovo, zl. Kam. Mašek. — Veliki petek zvečer: 1. Passio Domini N. J. Ch. secundum Joannem, zl. Felice Anerio. 2. Sveti križ, zl. P. A. H. 3. Popule meus, zl. Vittoria. 4. Daj mi Jezus, da žalujem, zl. P. A. H. 5. O Deus ego amo, zl. B. Kothe. 6. Christus factus est, zl. Nikel. — Pri sv. maši pa od cvetne nedelje do velike sabote večidel le koralno, kakor je v Officium Hebdomadae sanctae, založil Fr. Pustet l. 1876. Ravno tako psalmi in antiphonae so se pri altarji, kakor tudi na koru, po imenovani Pustet-ovi izdaji popolnoma pravilno prepevali. — Velikonočno nedeljo: Vidi aquam, zl. P. A. H. Missa *) „Stabat mater“, Singenberger. Graduale: Haec dies, zl. Zangl. Offertorium: Terra tremuit, zl. Nikel. — Velikonočni ponedeljek: Missa *) , zl. Schweitzer. Graduale: Haec dies, zl. Schöpf. Offertorium: Angelus Domini, zl. Skuhersky.

c) V mestni župnijski cerkvi sv. Jakoba.

Cvetno nedeljo: Maša Molitor op. 12. — Offert. Improperium, Skuhersky. — Veliki četrtek: Maša, Schöpf, op. 45. Graduale: Adoro te, koralni napev iz „Lauda Sion“, ofert. Ave verum, Mozart. Pange lingua, Rihar. — Veliki petek ob 8. uri zvečer: 1. Očitjanje, Foerster. 2. O Deus, W. Kothe. 3. In monte Oliveti, Martini. 4. Popule meus, J. Schweitzer. 5. O bone Jesu, Palestrina. 6. Improperiam, Witt. 7. Lamentacije, Foerster. — Veliko saboto: Maša, Schöpf, op. 47. Pri vstajenji: Velikonočna, Führer. Te Deum, L. Belar. Tantum ergo, Haller. Regina coeli, Skuhersky. — Velikonočna nedelja: Instrumentalna maša*), Zangl, op. 51. Graduale: Haec dies, Skuhersky. Offert. Terra tremuit, Nekes (za 8 glasov). — Velikonočni ponedeljek: Maša*), Benz (b-dur). Graduale terra tremuit, Foerster. Offert. Angelus Domini, Brosig (za 6 glasov). — Vel. ponedeljek mesto praznika sv. Jožefa: Maša*) (S. Caeciliae), Foerster, op. dotični. Grad. in offert. recitandno, potem Veritas in Bonum est, Brosig.

Kar zadéva izpeljavo tã navedenih skladeb, mora se izreči gg. pevovodjem, kakor tudi njihovim zborom, popolno pripoznanje ter v resnici zasluženã pohvala.

— **Škofja Loka**, 24. marca. — Zelo bi se motil, kdor bi po dopisih v „Cerkv. Glasbenik-u“ sodil, kako je cerkveno petje na Slovenskem in kako daleč je že prodrla cecilijanska ideja. Gospodje organisti premalo**) poročajo o svojem delovanji na polju cerkvene glasbe. Marsikateri si misli, čemu bom na veliki zvon obešal, kaj sem vse storil? Saj tisti, ki vedo, kako je bilo prej in kak napredek je sedaj, bodo že vedili ceniti moje zasluge; sam se ne maram hvaliti. Vendar mislim, ko bi gg. organisti vsaj enkrat v letu poročali, kaj novega se je med tem časom naučilo, kaj so peli o tej ali uni pri-

*) Introitus & Comunion (?) Luc. 23, 31.

**) Pač res! Vredn.

ložnosti, bi to veliko bolj spodbujevalo tudi druge k lepemu petju. Veliko jih sicer to stori, ali večina v tem zaostaja. Ako bodo ti za naprej bolj posnemali marljivo manjšino, se bomo veliko bolj zanimali za težavno stvar, bolje bomo spoznavali, kaj da nam še manjka, in kako daleč so že drugi pred nami; spoznali bomo, katere skladbe so bolj pristojne, katere bolj razširjene in priljubljene, z eno besedo: spoznali bomo, kaj bolj vgaja za naše male zборе, bodi si v malih mestih ali pa na kmetih.

Pri nas že nekaj let sem pojejo veliki petek zvečer na koru za ta dan primerne pesni, in moram reči, da najostrejši kritik bi mogel le kaj malega grajati. Lansko leto peli so ta dan zelo težke skladbe in sicer prav dobro. Kako so dopadle, hočem navesti le dva izgleda.

Priprost kmet rekel je zvečer družini, ko je prišel iz cerkve: „Star sem že, veliko let hodim v cerkev; ali da bi bil tako ginjen od petja, kakor danes, se ne spominjam“. Če ima tudi veliki teden s svojimi slovesnostmi veliko ginjivega za srce, vendar petje k temu gotovo naj več pripomore. Nek gospod, ki bi lahko k svojemu imenu pristavel priimek „svetovalec“, izrazil se je o lanskem petju proti v glasbi zelo izvedenej družbi: „Rečem Vam, za Loko je bilo to petje prelepo“. — Gotovo sta ta dva izgleda velika pohvala g. organistu in gg. pevkam in pevcem.

Rad bi prepustil spretnjemu peresu, da bi popisalo cerkveno petje letošnji veliki petek, ali bojim se, da bi tudi letos „Cerk. Glasbenik“ ne ostal brez poročila.

Program bil je naslednji: 1. „Lamentacije“, vred. A. Foerster. 2. „Ecce quomodo moritur justus“, zlož. J. Gallus. 3. „Sedem besedi Jezusovih na križi“, zlož. P. A. Hribar. 4. „Impropria“, zlož. T. L. da Vittoria. 5. „Stabat mater“ od Riharja. 6. „Tristis est anima mea“, zlož. G. B. Martini. 7. „Očitanja“, zlož. A. Foerster. 8. „Ave verum corpus“ od V. A. Mozarta. — Kakor vidite, pesni od različnih skladateljev; veliko od teh peli so, kakor smo brali v časnikih, tudi v Vaši stolni cerkvi. Gotovo je pa lepo spričevalo za naš pevski zbor, če si upa kaj takega spraviti na dan, kakor ljubljanska stolna cerkev, ki je vzor petja na Slovenskem.

Ne bom pa kritikoval posameznih točk, le toliko rečem: Če smo, po lanskem petji soditi, pričakovali kaj napredka, smo bili letos iznenadeni nad takim uspehom. Vse pesni, brez izjeme, pele so se z veliko natančnostjo; precej je bilo spoznati, da pevci so kaj takega že vajeni in da jim še tako težke skladbe ne delajo preglavice. Pri najtežjih pasajah, ko so bili prestopi kaj nagli v drugi daljni tonov način, izvršilo se je vse z neko lahkoto, ki jo le zmožnost, vaja, pridnost in veselje dati zamore. Posebno natančno izgovarjale so se besede, in dasiravno večina pevcev ne razume nič latinskega, vendar pri petji tega nisi mogel opaziti. Bodisi mili sopran, ali močni alt, prijetni tenor in krepko doneči bas, vsi storili so popolnoma svojo dolžnost. — Ni se čuditi, če je bila tudi letos prostorna cerkev vsa polna poslušalcev.

Med pevci zapazil sem tudi č. g. mestnega župnika in oba njegova čč. gg. duhovna pomočnika. No, kjer je taka vzajemnost, da duhovščina hodi v soglasji z organistom, in kjer sama rada tudi delavno pripomore, tam je gotovo tudi dobrega uspeha pričakovati. Le vrlo naprej!

Star organist.

— **Z Gorenjskega.** — a—. (Konec.) V Kropi se že več let trudi g. Zupan za napredek cerkvene glasbe. Večkrat sem tam slišal lepe in precej težke skladbe dobro izvrševati, in smém reči, da moram g. pevovodji, pevskega zboru in župniji čestitati k toliko lepemu uspehu. — Tu sledé skladbe, ki se v Kropi pojejo: Missa Cunibert, P. Rampis. Missa Theresia, Fr. Hamm. Missa S. Caeciliae, Ant. Foerster. Missa S. Caeciliae, Adolf Kaim. Missa Tota pulchra es Maria, J. B. Molitor. Iz Missa S. Viti M., Miroslav Tomec, pojemo samo Sanctus, Benedictus in Agnus Dei. Iz Missa S. Josephi, Daniel Fajgelj, pojemo samo Sanctus, Benedictus in Agnus Dei. Credo in unum Deum, Cantus Gregorianus, har. A. Foerster. Requiem od Ant. Foersterja (Glasbenik). Requiem, P. A. Schubiger. Offertorium in festo Nativitatis Domini, Jos. Hanisch. Haec dies, J. G. Zangl. Ave verum corpus, V. A. Mozart. Exaudi me Domine, L. Viadana. Graduale in festo immac. conc. B. M. V., po Rampisu J. T. Graduale in Assumptione B. M. V., Ant. Foerster. Offertorium in Assumpti-

one B. M. V., Gr. Aichinger. Offertorium in Assumptione B. M. V., Ant. Foerster. Graduale in Dedicacione Ecclesiae, Ant. Foerster. Offertorium in festo O. O. Sanctorum, Ant. Foerster. Graduale in die Nativitatis Domini, Ant. Foerster. Confitebuntur Coeli, G. Veselak. Offertorium in Ascensione Domini, Ant. Foerster. Adoro te, Eugen Frey. Regina Coeli, Ant. Foerster. Veni sancte Spiritus, Ant. Foerster. Asperges me, Ant. Foerster. Asperges me, Chorus unis. . . Casp. Ett. Vidi aquam, Chorus unis. . . Casp. Ett. Vidi aquam, dr. Fr. Witt. Ecce sacerdos magnus, Miroslav Tomec. Hymnus in festo s. Joseph, Casp. Ett. O salutaris hostia, dr. Fr. Witt. Jesu dulcis memoria, Auct. ignote. Panis angelicus, Claudio Casciolini. Hymnus in festo ss. Corporis, A. Leitner. Verbum supernum, A. Leitner. Salutis humanae Sator, A. Leitner. — V adventu: Ecce Dominus veniet, Daniel Fajgelj. Pange lingua, cantus Gregorianus, Ant. Foerster. Salve Regina, Röder. Omni die dic Mariae, Daniel Fajgelj. Ave maris stella, Ant. Foerster. Ave Maria, J. Groiss. Ave Maria, dr. Fr. Witt. Responsoriala ad Missam, harm. Ant. Foerster. Tantum ergo, Ant. Foerster. Tantum ergo, Jos. Piel. Tantum ergo iz „Glasbenika“ št. 6., P. Angelik Hribar. Tantum ergo iz „Glasbenika“ št. 7., Ant. Foerster. Tantum ergo iz „Glasbenika“ št. 20., J. Groiss. — Izmed slovenskih pojemo deloma iz „Glasbenika“ in iz knjige Foerster-jeve izmed 20ih nekatere, kakor tudi nekatere iz knjige za majnik. Posebno lepo se slišijo med slovenskimi Lamentacije in Očitanje od Foerster-ja. Ciril in Metod od dr. Fr. Liszt. Prošnja, Češena Marija, Gospodov dan, Zaupaj v Boga; Anton Nedvrd. Imamo pa tudi nekaj domačega pridelka, in to je: Tantum ergo, Blagoslove za sv. Rešnje telo iz Dolinarjeve knjižice; sv. Janez, zložena za g. župnikov god; sv. Florijan, nekatere Božične in Velikonočne, katere so pa vse v sedanjem duhu zložene.

Ako primerjam zbora v Kamnigoricu in v Kropi med seboj: pejejo v Kamnigoricu bolj nežno, ljubeznjivo, v Kropi bolj močno in krepko. Sicer je pa vsih pevcev prizadevanje hvalevredno ter želimo tudi v tekočem letu velikega napredka!

— **Iz Rima** nam poroča prijatelj, preč. g. dr. F. S.: „Zanimalo Te bode izvedeti, da so sv. oče cerkvenemu petju naše „Scuola Gregoriana“ jako prijazni, da ravno sedaj med velikim tednom v Rimu ta šola slavo žanje in, kar je za naše cecilijanske napore posebno važno, da hočejo Leon XIII. svojo „Capella Sixtina“ po gregorijanski šoli reformovati. Pač dobro bi bilo, da sedanje nenaravno petje v rimskih patrijarhalnih bazilikah vendar enkrat poneha. Včeraj (22. marcija) sem slišal v cerkvi al Gesù „Missa Papae Marcelli“ in „Miserere“, ki so ju krasno peli gojenci „Scuole Gregoriane“ in Germaniki; praznik M. B. 7 žalosti pa sem čul v cerkvi S. Luigi dei Francesi Rossini-jev „Stabat mater“, ki me je pa preveč na gledališče spominjal“.

Razne reči.

— „Sängerwarte“, glasilo društva nemških številikarjev, se imenuje list, ki izhaja po enkrat na mesec v Steele ob Ruhr-i na Vestfalskem. Namen temu listu je, Galin-Paris-Chevé-ovo številikarsko metodo, katera se po francoskih in nemških šolah čedalje bolj razširja, razglašati v povspeg šolskega in národnega petja. „Sängerwarte“ navaja po imenu nad 300 nemških ljudskih sol, kjer je številikarska metoda vže vpeljana, dalje kakih 20 posvetnih pevskih društev (cerkveno-glasbena društva niso všteta) in okoli 30 krajev na Tirolskem, kjer se po tej metodi petje v šolah učí. Dopisnik iz Tirolov, g. dr. Trattler, pravi med drugim: O slovenski deželi Kranjski morem našim prijateljem povedati, da se ondi zlasti v cecilijanskih krogih dobro znani skladatelj Anton Foerster, kapelnik stolnice ljubljanske, trudi za razširjanje petja po številikah. Dal je na svitlo malo pevsko knjižico za ljudske šole (à 15 kr. v Ljubljani pri R. Milicu) v obliki Stahl-ovih „Singübungen u. Lieder für kleine Kinder“ i. t. d. Na drugem kraji pa pravi prvi avstrijski številikar o „Pesmarici“ za nežno mladino“ sledeče: „Lepe slovenske pesnice gotovo učitelje in otroke jako razveseljujejo; izbrati je je g. pisatelju bržkone mnogo truda prizadevalo — delo je pa tudi dobro izpalo“. — „Pri nas nekaterim zadostuje, če se otroci kakih treh pesnic na pamet naučé. O pedagogično-umnem podučevanju v petji vetidel še sledú nij! Toliko bolj mora človeka razveseliti, če se veljavni može, kakor je g. F., na noge postavijo; želim mu najboljši vspeh...“! — Ta častna ocenitev „Pesmarice“

od strani znamenitega pedagoga bode najlože razumljivi pevski metodi — Galin-Paris-Chevé-ovi — najboljše priporočilo!

— Cerkv.-glasbeno društvo „St. Ambrosius“ na Dunaji je veliki torek ob šestih zvečer v votivni cerkvi napravilo „Stabat mater“, ki ga je zložil Em. d' Astorga († 1736) za zbor in orkester. Zvršitev tega umotvora, ki je bila popolna, vodil je prvi cecilijanec dunajski, g. J. Böhm. Velika cerkev bila je skoro natlačena poslušalcev vseh vrst; med njimi so bili tudi 4 škofje, naučni minister, cesarski namestnik, mnogo duhovnikov in muzikov, in vse je pobožno poslušalo pesen, koje predmet je najgloblja bolečina, ki se je kedaj občutila na svetu. Radi nespodobnega obnašanja obrezanih in neobrezanih neomikancev so na Dunaji taki koncerti v cerkvi ob svoje dobro ime prišli; toda v votivni cerkvi so dotični faktorji, ki imajo za red skrbeti, vsako nedostojnost odvrnili. Ako je bilo to tukaj mogoče, zakaj drugod ne?

— Evropejski kongres za liturgično petje v Arezzi meseca septembra 1. 1882. je bil sklenil, ustanoviti posebno društvo, čigar naloga bi bila, na podlagi tradicije in nje študij sedaj navadne Gregorijanske melodije popraviti. Pravila tega društva, ki se zove „Société internationale de Gui d' Arezzo“, so že gotova. Društvo ima svoj sedež v Milanu (Via S. Sofia, Nr. 1.) in obstoji iz pravih in dopisovalnih udov. Pravi udje se zopet ločijo v redne ude, ustanovnike in dobrotnike. Ustanovniki so vdeležniki areškega kongresa. Kdor plača najmanj 100 frankov, postane dobrotnik. Ustanovniki in redni udje plačajo enkrat za vselej po 5 frankov vstopnine in 6 frankov na leto naročnine na društveni časnik, ki bode izhajal na tri mesece v francoskem jeziku in se bode imenoval: Guido Aretinus. — Kdor se zanima za to novo društvo in njega glasilo in hoče o njem kaj več izvediti, naj blagovoli obrniti se do vrednika „Cerkvenega Glasbenika“.

— V kratkem bode začela v Milanu izhajati imenitna pevska knjiga pod naslovom: „Antiphonarium Ambrosianum juxta morem ecclae Mediolanensis necnon Guidonis artem ad vetustiores et probatiores codices mss. exactum nunc primum editum“. Ta ambrozijanski antifonar bode obsegal: 1. Liber Missarum, a) Ordinarium Missarum; b) Proprium de Tempore; c) Commune de Temp.; d) Proprium Sanctorum; e) Commune Storum. 2. Liber Vesperarum: a) Ordin. Vesperarum; b) Proprium de Temp.; c) Commune de Temp.; d) Proprium Storum; e) Commune Storum. 3. Liber Matutinorum. Izhajal bode v mesečnih snopičih po 16 strani. Prvi izide koncem aprila t. l. Cena vsacemu snopiču bode za ude „Mednarodnega društva Guidona Areškega“ 1 frank, za ude 1 frank 50 cent. ali pa za celo leto s poštnino vred 14 frankov oziroma 20 frankov. Naročnina se pošilja preč. g. Gver. Amelli, Directeur de la Musica sacra, Via S. Sofia, Nr. 5., Milano.

— (Posnemanja vredno.) Pevci kršanskega delavskega društva v Avgzburgu imajo med saboj Cecilijino podružnico. Po enkrat ali dvakrat na teden od 8. — 1/10. ali 10. ure zvečer se zbirajo k pevskim vajam; nekateri imajo do 3/4 ure hoda daleč in na vse jutro morajo biti že vsak pri svojem delu. Nekateri si pri takih vajah še ne privoščijo čaše piva, dasi tudi so ves dan trdo delali. Darila se spravljajo v blagajnik in rabijo za nakup muzikalij ali pa v podporo bolnih članov. Nij-li to res ginljivo in posnemanja vredno?

— V mladeniškem zavodu čč. oo. jezuitov v Feldkirchen-u so bili letos na pusti ponedeljek sè samo domačimi pevsкими močmi napravili ves Mendelssohn-ov oratorij „Elias“, v neizrekljivo radost vsem navzočim — tudi glasbenim strokovnjakom. Zavodu pa, ki goji toliko „nobel“ in klasično glasbo in jo tako dobro izpeljuje, treba dvakrat in trikrat čestitati.

Dopisnica vredništva. Preč. g. K-u: Benedictio instrumentorum organi in ecclia se takó vrši: V. Adjutorium etc. R. Qui fecit etc. — Psalmus 150. (Laudate Dominum in Sanctis ejus etc. V. Laudate Dominum in tympano et choro. R. Laudate cum in chordis et organo. V. Dominus vobiscum. R. Et cum spir. — Oremus. Deus, qui per Moysen famulum tuum tubas ad canendum super sacrificiis, nomini tuo offerendis, facere praecipisti, quique per filios Israel in tubis et cymbalis laudem tui nominis decantari voluisti: bene † dic, quaesumus, hoc instrumentum organi, cultui tuo dedicatum; et praesta, ut fideles tui in canticis spiritualibus jubilantes in terris, ad gaudia aeterna pervenire mereantur in terris. Per Dominum nostrum J. Chr. etc. per omnia saecula saeculorum. Amen. — Sl. vredništvo „Cecilije“ v Zagrebu: Sméte porabiti, kakor Vam drago; nas le veseli, da je Vam všeč in da Vam moremo postreči. Zdravi! — G. Staremu organistu: Hvala lepa! Prosimo, da nam še kaj sporočite.

Pridana je listu 4. štev. prilog.

Odgovorni vrednik lista Janex Gnježda. — Odgovorni vrednik glasb. priloge Anton Foerster.

Zalaga Cecilijino društvo. — Tiska R. Milic.